

AMICUL ȘCOALEI

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratelor și Comitetelor Școlare din județele Alba și Cluj.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.
UN NUMĂR 3 Lei.

DIRECTOR : MARIAN SASU.

REDACTOR : ȘTEFAN TĂTARU.

COLABORATORI :

I. Aldea, Ier. Ciungan, T. Cocșiu, Tr. Brătolu, I. Breazu, I. Dobre,
A. Duvlea, P. Petringenar, A. Popa, Ch. Popescu, R. Ionaș,
I. Sănmărtinean, I. Raica, V. Zdrenghea, V. Z. Călugăru, P. Turcan.

ABONAMENT : 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și
partic. 180 lei. — Redacția și Administrația : Revizoratul școlar județean — Cluj.

Cum se achită salariile învățătoarești

În numărul 41—1929 al acestei modeste reviste m'am fost ocupat cu deciziunea dlui ministru de finanțe, Mihai Popovici, prin care se fixa data de zi întâi a lunii pentru achitarea salariilor de stat.

Spuneam atunci între altele, că deciziunea din chestiune ne îmbucură, fiindcă din ea reiese intenția cea bună de a se veni în ajutorul funcționarilor, cari în timpul din urmă erau mult năpăstuiți din cauză, că salariile lor se achitau neregulat.

Cu acel prilej mi-am exprimat însă temerea, că dată fiind criza financiară de astăzi, deciziunea susamintită nu se va putea executa la timp.

Învățătorii noștri, de o pildă, vor umbla cu chitanțele (așa se ridicau pe atunci lefurile) pe la percepții și acestea, în lipsa de numerar, nu le vor putea achita salariile decât cu întârzieri foarte mari și va fi mai rău, ca până acuma.

Vai, temerea aceasta a mea, în scurt timp a fost confirmată în întregime. Și de fapt, salariile învățătoarești nu numai că nu s'au putut achita nici când la 1 a lunii, ci din contră achitarea

lor a întârziat din ce în ce mai mult, ajungându-se astăzi la întârzieri de luni de zile.

Pentru demonstrarea afirmațiilor mele e destul să mă refer la județele Albă și Cluj, de unde avem date absolut autentice. Învățătorimea din județele acestea până în Septembrie a. c. și-a putut primi salariile, cu întârzieri mai mici sau mari, în aceeași lună. Salariile de pe Septembrie însă nu s'au mai putut ridica în această lună, ci au rămas să se ridice în cursul lunii Octombrie. Administrația financiară din Cluj abia la 31 Octombrie a. c. a putut achita în întregime salariile învățătoresți.

Salariile de pe luna Octombrie, în județul Alba, au fost ridicate în 7 Noembrie a. c. În județul Cluj, salariile de pe Octombrie nu s'au putut ridica nici până la data de 13 l. c., când aștern pe hârtie aceste constatări dureroase.

De altfel am înțeles, că Administrația financiară din Cluj se găsește într-o situație desperată. Ea trebuie să facă pe lună plăți în sumă de vr-o 70.000.000 Lei, în schimb ea încasează din județ pentru aceste plăți abia 20—22.000.000 Lei. Restul de 50.000.000 Lei trebuie să-l primească dela București prin așa zisele *acreditive*. Aceste acreditive însă nici când nu i se trimit pe lună de acolo în întregime. De aci urmează apoi toate întârzierile cu achitarea salariilor.

Vedem noi bine cu toții, că există în țară o criză financiară acută, dar totuși ne vine a crede, că nu numai criza aceasta contribuie la întârzierea achitării salariilor, ci și felul cum se fac astăzi plățile. Se știe, că de un timp încoace numai Administrațiile financiare au dreptul să facă plăți. Aceste plăți se fac iarăș numai pe baza *acreditivelor* (autorizări) trimise de ministerul de finanțe. Dacă la Administrația financiară n'au sosit acreditivele respective, nu poți ridica bani, chiar dacă aceștia ar fi acolo din abundență. Altădată sunt acreditive, dar nu sunt bani. Și în aceste lucruri stă tot buclucul.

Cei în drept ar trebui să înlăture „sistemul acreditivelor“, lăsând administrațiile și percepțiile să plătească pe toată lumea, când ele au bani. Dacă din anumite motive trebuie să se mențină acest sistem, atunci să se trimită la timp Administrațiilor financiare acreditivele necesare, iar nu să se lase întârziate cu lunile de zile.

La acordarea acreditivelor să se observe cea mai bună dreptate și echitate. Să nu se trimită acreditive la Administrația financiară pentru achitarea salariilor curente a nici unor funcționari, până sunt încă de achitat salariile de pe lunile trecute. Întâi deci să se achite salariile restante și numai după aceasta salariile curente. Căci, prin mimic nu se produce mai mare nemulțumire și indignare între funcționari decât prin aceea, dacă unii dintre ei și-ar ridica regulat lefurile, iar alții cu întârzieri mari. Dacă e criză în țară atunci toți trebuie să suferim deopotrivă.

Învățătorimea din acest județ să caute deci a înțelege, care este situația. Să nu se creadă nici de cât, că Revizoratul școlar ar fi cauza întârzierii în achitarea salariilor.

Altor factori și împrejurări sunt a se atribui aceste întârzieri, cari ne produc la toți atâtea frământări și îngrijorări.

Ori cât de grele sunt timpurile de astăzi, totuși învățătorii noștri să nu-și piardă nădejdea, că situația aceasta se poate îndrepta spre bine.

MARIAN SASU.

Cultura învățătorului

(Continuare).

4. Bogățiile vocabularului, a ideilor și calitatea acestora din urmă.

Am ajuns la punctul cel mai important al chestiunii ce tratăm: cultura generală a învățătorului din care izvorăsc în mod firesc ideile, cari apoi la rândul lor aduc cu sine vocabularul.

Baza culturală a învățătorului o formează anii de școală primară și normală. Domeniul culturii umane din zilele noastre fiind însă nemărginit ca și însuși universul pe care-l cercetează, cei 7 ani de școală normală n'au putut da învățătorului decât 7 chei pentru a deschide ușile fermecate ale atâtor ramuri de știință. Câți însă se vor folosi de aceste chei în scopul măreț pentru care le-au fost încredințate? Doar o infimă minoritate! Cauzele? Sunt multe și unele iar dintre acelea cari scuză în bună parte sau pe de-antregul atitudinea învățătorului:

— Cei încrezuți și începători, vor crede că știu destul și nu vor mai simți nevoia să se ostenească pentru a mai adăuga ceva la bagajul de cunoștințe cu cari au părăsit Școala Normală.

— Alții, doritori de lumină, dar puțin pricepuți în căutarea ei, n'o vor căuta acolo unde se găsește; ci rătăcind pe alte câmpuri sterpe ori puțin serioase, își vor cheltui timpul și energia în lucruri de puțin folos, în paguba cunoștințelor serioase.

— Pe cei mai mulți coplesindu-i încă de timpuriu grijile familiare și nevoile materiale, lasă pe al doilea plan cultivarea lor proprie, dând întâietatea celor dintâi, și se lasă tiranizați de ele!

— Dar cauza principală, piedeca ne'nvinșă ce oprește calea învățătorului în genere doritor de lumină, e starea materială precară în care-l ține salarizarea actuală și scumpetea vieții din zilele noastre. Acesta e factorul de căpetenie, care asemenea unui zid chinezesc se pune în calea spre propășire a învățătorului, oprind cu brutalitate și pe buni și pe răi, și pe slabi și pe tari.

— Iar alături de această funestă stare materială, stă un al doilea factor hotărâtor: mediul.

Mediul rural, cântat de atâția poeți, și dorit sincer ori superficial de atâția orășeni cari nu-l cunosc, acest mediu nu e propriu culturii. Înzestrat de Dumnezeu cu atâtea farmece străine orașului, n'are în schimb focarele de cultură ale acestuia din urmă: biblioteci, teatre, cinematografe, presă, oameni și societăți culte.

Iată dar 3 factori hotărâtori, cari se pun în calea propășirii culturale a învățătorului dela sate: starea materială precară, mediul impropriu dezvoltării culturale și în fine baza culturală prea slabă. Cei cari totuși reușesc să treacă peste aceste 3 stăvilare puternice, sunt puținii pe cari natura i-a înzestrat cu daruri pe cari le-a distribuit și muritorilor de rând.

Date fiind aceste fapte, ajungem la concluziunea logică că în majoritatea cazurilor învățătorul nu adaugă nimic sau aproape nimic la modestul bagaj de cunoștințe cu cari a părăsit școala; ba mai mult, considerând că și memoria lui e supusă legii fatale a uitării, și că cultura umană înaintează cu pași repezi spre orizonturi tot mai înalte, pe învățătorul care n'a putut, ori n'a știut să țină pas cu ea, îl putem considera un decăzut sau cel puțin un întârziat.

Aceasta fiind starea culturală a învățătorului rural, ne e ușor să deducem că ideile și vocabularul său a stagnat ori s'a redus pri pierderile suferite, ne fiind alimentat la timp și în mod satisfăcător cu idei și cunoștințe noi.

III. Concluziuni generale.

Ca învățător îmi țin de-o sfântă datorie, să-mi apăr tagma în orice loc și pe orice cale; acest fapt nu m'a oprit însă de a spune tot adevărul umilitor, când a fost vorba să răspund întrebării din fruntea aceste compoziții.

Rezumând cele expuse, scot următoarele concluzii bine definite:

1. Învățătorul stând un timp mai îndelungat în mijlocul popoului, se lasă atras către nivelul de cultură al țaranului, mai mult decât el a reușit să ridice nivelul cultural al acestuia.

2. Această afirmație ne-o confirmă următoarele semne exterioare:

- a) Portul învățătorului prea puțin îngrijit.
- b) Manierele cam stângace.
- c) Limbajul mult apropiat de al țaranului.
- d) Sărăcia de idei și vocabular, ca urmare a culturii generale incomplete.

3. Cauzele:

Sunt multe și de așa natură că scuză aproape toate aceste lipsuri constatate; — iată pe cele mai însemnate:

- a) Cauza materială, care lipsindu-l de binefacerile cărții și

a altor mijloace de acest fel, îl împinge în mod fatal spre ignoranță, crâsmă, sau alte petreceri fără caracter cultural.

b) Mediul rural lipsit de focarul de cultură al orașului, și în schimb dotat cu mijloace de influență, ce atrag pe învățător cu o putere magnetică spre rustificare.

c) Baza culturală a învățătorului, prea slabă pentru a rezista încercărilor grele la care e pusă.

La toate acestea adăugând nepăsarea comună tutuzor oamenilor mediocri, — căci cei superiori sunt prea rari pentru a-i putea socoti în combinație, — ajungem fatal la amintita decădere culturală a învățătorului dela sate.

Dacă am arătat că învățătorul dela sate e inferior din punct de vedere cultural colegului său dela oraș, nu admit însă că valoarea ori aparatul său pentru națiune ori societate ar fi inferior intelectualului dela oraș. Dar acest lucru, — valoarea calităților specifice învățătorului rural și a intelectualului dela sate în genere, va face subiectul altei compoziții.

STEFAN TĂTARU.

Concediile

Știți una? Conform deciziei Directoratului Ministerial Nr. 38337—1930 nu se mai acordă concedii pentru interese personale sau familiare învățătorilor, iar în caz de boală trebuie să-ți achiți suplinitorul cu toată legiferarea art. 281 R. L. S. Asta dintr'un singur motiv; că nu ești Ministru pentru ca în caz de concediu să primești și milioane să-ți poți petrece bine voiajul

Ești învățător? Ca la Tânasă! Ai! N'ai! Dai! Greu la deal, rău la vale.

Ai cerut concediu pentru motive personale pe o jumătate de zi, se va detrage salarul pe două. „Dece?”

Se zice că învățătorii sunt plini de bani ca broasca de pene, și în aceste timpuri de suprem sacrificiu ei sunt cei mai îndicați. Nicovala sub ciocan totdeauna. Doar știți vorba: „I mai bine vacii noastre că i-a întins pielea în pod!”

Să vedem însă, care o fi criteriul acestei decizii? Nu muncesc învățătorii? Au abuzat de lege? Poate unii!!! Așa a făcut însă și morarul; a ars moara, ca să prăpădească șoarecii. Tot noi însă cu năcazurile, căci doar năcazurile sunt făcute pentru om, iar omul pentru ele.

Apoi:

Congrese peste congrese! Par'c'o pățim însă ca Stroeie cu ouăle: „Căpătăm două și dăm nouă!” Nimerim totdeauna ca țiganul Miercurea la stână. Cașcavalul și gintîța's pentru baciul și băcița.

Dascălului îi șade bine cu... sărăcia. Dar ce să faci? Vor veni timpuri mai bune și bietul noroc pe lume. Și atunci cum spune cântecul:

„Când norocu'și schimbă pasul,
N'aduc ani, ce-aduce ceasul“.

Până atunci ne mai trebuie ceva!... Samatonii pentru funcționarii cărora statul le rezervă privilegiul foamei.

Jr.

Compunerile în școala primară în senzul școlii active*)

(CLASELE III-V)

În clasa a III-a deja trebuie trecut de la compunerea comună la cea individuală.

Acest fapt, însă nu exclude ca să se mai facă și compunerii comune, ba ele chiar trebuie făcute la început.

Începutul compunerii va fi — mai târziu ceva — comun la toți, propozițiunile următoare însă vor diferi de la elev la elev, căci el câștigând în decursul scrisului curajul necesar, va lucra mai independent.

Se vor face compunerii comune și în decursul anului, când clasa se poticnește la cele individuale.

Când zicem compunerii individuale, nu se înțelege, că fiecare elev să-și aleagă un subiect aparte, ci fiecare să lucreze independent. Această independență se va manifesta la începutul anului către sfârșitul compunerii, mai târziu și pe la mijlocul ei, iar către finea anului vor mai fi comune doar prima și a doua propozițiune. Din prima reiese și titlul.

Un exemplu cum compunerile comune pot deveni individuale:

Ieri la ora 4 a venit o furtună mare, care a ridicat pe drum nori de praț. Un școlar anunță: La noi a intrat mult praț pe fereastră. Altul spune: Noi avem locuința în curte; la noi n'a intrat praț. Al treilea: Noi am închis momentan fereastra. Acești 3 elevi își vor scrie fiecare individual propozițiunea, ceilalți scriu în comun: Deodată începe să ploaie. Un elev spune: Noi eram tocmai pe stradă. Altul: Pe noi ne-a udat ca pe șoareci. Acești doi își scriu propozițiunea cum și-au formulat-o, iar ceilalți scriu: Oamenii au închis ferestrele. Durduia puternic. Aminti-

*) După „Der deutsche Aufsatz auf der Unter- Mittel- und Oberstufe de Karl Linke.

rile elevilor devin acum mai puternice, fiecare vrea să spună ceva. Li se va spune: Acum fiecare singur mai departe, ceeace vrea să-mi spună.

În felul acesta se face trecerea dela compunerea comună la cea individuală, *în mod natural*.

Acolo deci, unde se despart experiențele comune de cele individuale, se desparte și compunerea comună de cea individuală.

Ca propozițiuni introductive se pot folosi următoarele:

1. Ieri dimineață, când m'am sculat...
2. Într'o zi când mă uitam pe fereastră...
3. Când am fost bolnav...
4. Când eram mic...

5. Alaltăieri tocmai voiam să ies pe poartă, când iată vine un câine...

Elevii vor scrie singuri mai departe.

Natural, că aceste compuneri se vor schița mai întâiu pe tablite sau hârtie cu posibilă iuteală, cu calități și defecte.

Calități: vivacitatea, intuiția și adevărul intern al expresiunii.

Defecte: Ori câtă străduință ne-am da, greșeli vor obveni multe, iar scrierea lasă de dorit. Dar ne întrebăm: Oare noi nu scriem urât, când ne purtăm. Acelaș lucru îl face și copilul, când vrea să-și toarne suflul pe hârtie: se poartă. Se va preferi mai mult compunerea, decât forma.

De pe hârtia impur se va trece, natural, cu mai multă grijă în caiete.

Compuneri pe baza experienței.

Ca și în clasa I și II, și aici se pot trezi amintiri despre o întâmplare prin o propoziție sau o vorbă. Ceeace însă s'a putut permite în acele clase, când ei aveau în tot cazul mai puțin de povestit, aici deja nu se mai poate. A lăsa pe fiecare să povestiască, ar însemna să se piardă ora cu povestiri, cari de multe ori ar devia dela subiectul compunerii.

Aici trebuie căutată o cale de împăcare.

Învățătorul le va zice: Dacă fiecare îmi va povesti întâmplarea, nu vom termina într'o oră; vă dau voie însă să-mi scrieți, ceeace voiți, a-mi spune. Luați caietele de lucrări și scrieți. În câteva minute sunteți gata, iar eu după oră voi citi totul, Să scrieți așa ca și când ați vorbi cu mine.

Acum fiecare școlar își va povesti lui-și întâmplarea sa, și va scrie-o pe hârtie.

Dacă vre'un elev întreabă cum trebuie scrisă cutare vorbă învățătorul le va răspunde. Dacă însă întrebările se grămădesc, le va spune că acum nu e timpul să se discute ortografie, ci principalul e compunerea însăși.

Mai mulți elevi vor termina după câteva minute. Aceștia pot ceti în clasă lucrarea lor, ceea ce îi îndeamnă să citească tare și accentuat. Când au terminat ascultă toți, obișnuindu-se să aprecieze compunerea altuia, trăgând folos pentru a sa. *Dela clasa întreagă a trecut deci imboldul de muncă la singuratici iar dela singuratici la clasa întreagă. Individul schimbă părerele sale cu societatea.*

Dacă toți elevii, au scris ceva — la început și mai puțin, — învățătorul poate fi mulțumit. Totuși se întâmplă și cazuri, când câțiva copii spun, că nu știu ce să scrie. Învățătorul se va așeza lângă ei și va începe o conversație: unde au fost ieri, Duminecă, ce au văzut, ce le-a plăcut mai mult etc.

Când vor începe să spună și ei vreo întâmplare, vor și ținuți să scrie repede, propoziție de propoziție și dela aceștia ne vom mulțumi și cu câteva propozițiuni.

Vor fi însă și renitenți, cari n'au fost „nicăiri“, n'au văzut nimic. Pentru astfel de elevi toată insistența învățătorului va fi zădărnica. Aici nu școala, ci familia e de vină. Acestora viața li-a dat foarte puțin. Învățătorul se va ocupa de ei la toate ocaziunile, ca excursiuni, etc. și — poate în compunerile comune vor produce și ei ceva, natural foarte puțin. Ei vor trebui sugestionați prin laudă, bineînțeles, lauda se va și reduce dacă cere trebuința.

În compunerile făcute pe baza conversațiunii se va cuprinde întotdeauna un adevăr, din viață, deaceia conversațiunea va ocupa locul de frunte la compunere. La reproducerea dialogurilor se va renunța, deocamdată la început, la semnele citațiunii. Compunerea va fi așa de lungă, cât copilul are ceva de spus.

Linke citează și cazuri, când copii slab dotați n'au putut produce nimic, în schimb au desemnat, se înțelege, primitiv de tot, ceea ce au văzut. El ținea că acești elevi să descrie ce au desemnat.

(Va urma).

VASILE ZDRENGHEA.

Răspuns la salutul Colegilor din jud. Alba

Cu multă bucurie cetim diferitele articole ale colegilor din jud. Alba, cari cu fiecare zi dovedesc simpatia ce o poartă „Amicului Școalei“ și mai mult dragostea față de neuitatul lor șef dl. rev. Sasu. Rânduri pline de entusiasm, pornit din împlinirea datoriei înțeleasă așa cum trebuie, desinteresată și idealistă atât cât se poate închipui mai mult, față de nevoile vieții de azi. „Amicului Școalei“ ne încredințează mereu intensa activitate

a amicilor noștri de profesiune și suferință, prin diferențele lor articole interesante și instructive fără de care nu se poate concepe o revistă cu adevărat pedagogică. Deasemenea și noi, propagatorii culturii din acest jud. — Cluj — nu vrem a da mai slabe dovezi, ci din contră umindu-ne toate forțele morale și materiale în jurul acestei reviste scumpe nouă și însoțiiți de cel mai sfânt ideal național, propășirea culturii și nivelarea ei pe tot cuprinsul acestei țări binecuvântate. Vom sprijini înfrumșetarea și îmbogățirea „Amicului Școalei“, oferindu-ne cele mai frumoase clipe de liniște și revelare sufletească, isvorită din paginile acestei modeste reviste. Vă întindem mâna cu toată dragostea frățască și colegială, rugându-vă a sprijini tot așa de mult revista noastră și cu aceeaș nestinsă dragoste.

„Amicul Școalei“ a plecat din jud. Alba, dar am credința, că nu v'a uitat; este totuș în mijlocul vostru pentru care îi datați acelaș tainic loc în inima și sufletul vostru. „Amicul Școalei“ străbate atâta cale împărțându-vă ceea ce noi nu putem a vă spune altfel. În el găsim bucuriile și suferințele preum și produsul activității tagmei noastre învățătorești!

Deasemenea regretatul vostru conducător vă însoțește cu gândul și chiar cu fapta, pentru vrednicia armatei culturale din jud. Alba. Noi vom căuta mereu a vă înlocui — ceea ce n'am încetat nici odată de a face — dându-i aceeași dovezi de devotament și asigurându-i aceeaș putere de muncă, nu-i vom da răgaz să simtă că a părăsit meleagurile voastre încântătoare și atâtea suflete înțelegătoare și devotate. În scurt timp vom da prilejul scumpului vostru șef și părinte sufletesc, să culeagă aceeaș mănoasă roadă ca și din ogorul vostru. Nu vom îngropa talantul primit, ci-l vom face să crească însutit, călăuzit și încălzit la flacăra idealului pur, care nu cunoaște margini, obstacole și forturi! Iar cei căzuți în mijlocul acestei lupte vor forma tabăra martirilor culturii, pe cari îi vom închide, deapururi în sufletele noastre, ne va fi icoana vie și pilda în viitor de abnegațiune și devotament pentru scumpa și frumoasa noastră zână — România.

Așa dar iubiți colegi în virtutea dragostei cu care v'a îmbrățișat odinioară pe voi dl. rev. Sasu și „Amicul Școalei“ al vostru și al nostru deapurarea, vă întindem încă odată mâna, urându-vă ca nici când să nu vă părăsească gândurile bune și puternicele sentimente ce le nutriți revistei noastre comune iar munca noastră să meargă paralel pe acelaș drum cu noi, căci numai prin muncă asiduă și unire desăvârșită, vom putea obține rezultatele dorite de noi toți.

Dezmăc, 12 Noemvrie 1930.

SOFIA SIMU.

Să ieșim pe arena politică

Pentru adunarea gen. a inv. din jud. Cluj

Pe ziua de 21 Nov. este fixată adunarea generală a învățătorilor din județul Cluj.

Sunt sigur că și de această dată, oropsiții soartei, cei uitați de Dumnezeu iar vor da alarma, pentru îndreptarea soartei lor, luând hotărâri, făcând memorii, cari desigur vor avea acelaș rezultat ca toate celelalte din adunările generale, congrese, ba chiar și-a federației corpului didactic.

Rezultate pot zice nule, în ce privește salarizarea noastră, care lucru trebuie să ne preocupe în prima linie.

Acest lucru se datorește faptului că, învățătorii încă stau adormiți în somnul umilinței.

Iar în această umilință, tac, muncesc din răsuputeri, făcându-și datoria cu vârf și indesat, mărginindu-se doar, la redactarea memoriilor din adunările generale.

În cât privește aducerea la îndeplinire a drepturilor cerute... așteaptă. Trece un an, iar se așteaptă. Trec zece, se fac iar memorii și iar se așteaptă...

Se vor face și acum și iar vom aștepta.

Până când? Central University Library Cluj

Nu vreau să zic că conducătorii noștri sunt de vină pentru acest lucru, nici aceea nu vreau să cred că sunt mituiți, dar să recunoască căci cu toate adunările generale, congrese și mai știe Dumnezeu ce, în cât privește salarizarea noastră, suntem tot acolo de unde-am plecat.

Iar colegilor le zic: gândiți-vă mai profund la situația în care am ajuns.

Știu și sunt convins că nu există coleg, fie el cât de ascuns de lume, prin munți și văi, să nu-l preocupe soarta în care suntem puși și până azi încă lăsați.

Repet, nu acuz conducătorii noștri pentru neizbândă, fiindcă știu și cunosc munca și oboseala ce o pun pentru interesele noastre, pe o cale pacinică, voind prin sinceritatea sufletului lor să convingă lumea despre nedreptatea ce li s'a făcut învățătorilor, punându-i pe treapta de salarizare a unui sergent de stradă.

Dar la ce rezultate au ajuns pe această cale?

Să privim orice tagmă ce-și apără interesele pe cale politică, strigând, înjurând, mintând, unde au ajuns.

Priviți! indivizi cari au luptat pe acest front, nu li s'a făcut de oamenii puterii dreptate? Nu și-au asigurat drepturile?

Priviți! pe oamenii mari ai puterii cari ne-au pus pe treapta aceasta de salarizare, că duc ei lipsuri, fiind în opoziție?

Eu cred că și-au asigurat drepturile pentru opoziție, că au știut proverbul românesc „Adună-ți bani albi pe zile negre“.

Noi nu o vrem aceasta.

Cerem doar atâta, să fim plătiți ca să putem trăi modest. Iar pentru realizarea acestui lucru s'a întrebuintat toate modalitățile cinstite, ba chiar să nu fim bânuiți de alte mijloace, am adoptat principiul sfânt că: „Afară politica din școală“.

Dar la ce-am ajuns cu toate acestea?

Soarta noastră, amenință școala, noi trebuie să ne-o îndreptăm, fiind ferm convinși că prin aceasta am salvat această instituție pe care se razimă trupul Țării, țărănimea.

Pe calea cinstită pe care am urmat, în această cauză, nu s'a putut face nimic, din contră am devenit ridicoli cu atâtea memorii.

Singura și penultima soluție este ca învățătorii să iasă din umilință intrând pe arena politică, formând un bloc unitar.

Sunt convins că mulți vor fi contra acestei propuneri, cunoscut fiind că ținta noastră nu este de-a cumpăra suflete ci de-ale crește.

Acest lucru îl recunosc și eu. Dar și mie să mi-se recunoască că în România numai făcând politică poți să-ți câștigi drepturile.

E necesar, deci să începem o nouă ofensivă pentru îndreptarea soartei noastre, formând acest front cât mai grabnic salvându-ne situația mizerabilă în care suntem, fiindcă școala o simte prea tare, când învățătorul flămânzește.

Nu vrem să guvernăm nici când! Nu vrem bogății nici palate!

Vrem pâine pentru a putea munci în ogorul ignoranței acestui popor.

Am cersit destul dela conducătorii și oamenii mari, fără nici un rezultat.

Să ne întoarcem la poporul nostru și să fiți siguri că izbânda va fi a noastră.

Nici automobilele luxoase, nici discursurile celor din ele nu vor mai ademeni acest popor, el va fi cu noi fiindcă sufletul din sufletul nostru i-am dat.

Să dăm deci asaltul!

Învățători ai județului Cluj, să fim noi inițiatorii acestei ofensive, singură mântuitoare a soartei noastre.

Să cerem ca singură soluție a cauzei noastre: formarea blocului politic a învățătorilor din România.

Gândiți-vă până în ziua adunării și atunci: să fim „uniți în cuget și simțiri“.

Suatu.

SILVIU OROSFĂIAN
învățător.

Spicuri pedagogice

„Dacă voim viață, să ne așezăm în viață, să vedem pe copil așa cum este, așa cum dorește să fie; să-i ascultăm bătăile inimii, palpitățile dorințelor, să-l așezăm într-o atmosferă capabilă să susțină și să facă să crească micul organism fizic și moral.

John Dewey.

„Voi copii, sunteți visurile și speranțele lumii! — Prin voi progresa lumea și crește în dragoste frățescă. Privesc înainte la viitor cu mii de ani și întrevăd nu oameni, nu vase, nu invenții, nu edificii, nici poeme, ci copii, copii fericiți, cari se joacă și cari strigă și pun mâna mea în a voastră și visez zâmbind, întrezărind un viitor frumos făurit prin voi“.

Angelo Patri.

„Mare-i puterea omului! El poate și să se înalțe cu bucurie până la voia lui Dumnezeu și să se supuie cu răbdare la tot ce-i dă Dumnezeu“.

Marcu Aureliu.

„Orice idee ca să reușească cere sacrificiu“.

Renan.

„Ce trebuie ca școlarii să învețe pe de rost, să li-se explice bine, încât ei să vadă lucrurile așa de lămurit, cum văd cele cinci degete dela mână“.

I. A. Comenius.

„Cine învață cu plăcere învață mult“.

Quintilian.

„Dorința de a învăța se întemeiază pe voință și ea nu se poate constrânge“.

Quintilian.

„Personalitatea se bazează pe unitatea conștiinței, care e turburată când spiritul este mânat de fel de fel de material fără legătură și se așează în el masse de reprezentări nelegate între ele.

Willmann.

„Cel ce vrea binele, trebuie să fie el însuș bun“.

Goethe.

„Interesul e piatra de temelie a Școalei Vieței și s'a spus: „Această piatră supoartă toată clădirea“. — Nimic fără interes, nimic afară de el. — De-ce? Fiindcă interesul este un cuvânt

care arată prezența activă a elanului sufletească. Această prezență se poate numi prin cuvântul poftă sufletească. E o foamecare se manifestă; foamea de-a ști, foamea de-a spori, foamea de-a crește“.

R. Petre.

„Cea mai înaltă artă este aceea, de-a forma bine pe om, care e ființa cea mai ciudată și mai schimbătoare și mai greu de condus dintre toate viețuitoarele“.

G. d. Nazians.

„Așa dacă dorim să avem biserici, state și case bine orânduite și înfloritoare, trebuie să lucrăm mai întâiu ca școalele să fie bine orânduite și înfloritoare. Numai așa putem să ne ajungem scopul; în alt chip, nici odată“.

I. A. Comenius.

„Cu ce aptitudini se naște copilul nu depinde de om, dar stă în puterea lui, ca să se poată face bun printr'o educațiune îngrijită“.

Plutarh.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Salariile

Doamne, multe le mai dai prin minte și oamenilor stăpânirii. State de plată, acreditive, avize și ordine, atâtea șicame-puse înadins parecă să nu-și poată primi la timp lefușoara bietul învățător. Unde mai pui, că pentru ca să îți poți ridica gologănașii, trebuie să faci cinci-șase drumuri, cari nu te costă mai puțin decât tot atâtea sute. Iar când e la numărât, mai dă și pentru cutare, sau cutare drum, celui ce a fost cu statele etc.

Dar tipicul se învață călcând des pragul bisericeii, iar ne-cazul trăindul.

Se primește salarul cu întârziere, nu-i nimic, mai bine odată decât niciodată. Ne interesează însă cine este cauza. Intrebând pe Dl. Revizor, ni se spune că Dl. Administrator, fiind-că dânsul mânduiește denchii, iar acesta zice că Dl. Ministru. Când sunt state nu-i credit din păcate. Când e credit, nu's rotunjori, de-ți vine să mori.

Ce să-i faci? Cum e Turcul, și pistolul.

Acum mai nou se spune că vom primi și diferența după legea armonizării, din 1927 începând. Ce mai cațaveică îi voiu cumpăra soției mele.

Așa-i când îți crește păr în palmă. Ferește Doamne de mai

rău! Știu însă că lătratul câinelui nu se aude în cer, când îți cântă cucu în traistă.

Până și în suferința noastră, n'am fost scutiți de umilințe și profanări, Știți zicătoarea: Fiecare are câte-o nevoie, altul câte nouă.

Ir.

PARTEA OFICIALĂ.

Toate ordinele și circularile, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Revizoratul școlar al județului Cluj

I.

No. 6101—1930.

OBIECT: Pregătirea și înaintarea rapoartelor.

Atragem atențiunea dlor învățători și directori școlari asupra diverselor rapoarte ce trimît biroului nostru. Aceste rapoarte trebuie să fie scrise legibil, observându-se strict regulele ortografice și stilistice. Să nu se scrie mult, ci puțin, clar și precis. Într'un raport să se amintească numai o singură chestiune, iar nici decât mai multe, fiindcă se îngreunează rezolvirea lor.

Dacă se răspunde la ordinul nostru, atunci în raport totdeauna trebuie amintit *numărul* ordinului nostru. Să nu se trimită toate rapoartele Revizoratului școlar, ci în chestiunile cari cad în atribuțiunile comitetului școlar județean (localuri și terenuri școlare, chirii, exarândări, licitații, bugete, conturi de gestiune etc.), să se adreseze acolo. Revizorul școlar, care este secretarul comitetului școlar județean, va lua de bună seamă cunoștință de rapoartele din chestiune și va interveni pentru rezolvirea lor.

Toate rapoartele să se scrie pe hârtie curată și cel puțin ¹/₄ coală. Rapoartele, scrise pe hârtie murdară sau petice de hârtie, se vor respinge. Pentru ușurarea muncii la biroul nostru cerem ca să ni-se indice pe orice raport *obiectul chestiunii*. Acesta se face prin foarte puține, clare și precise cuvinte (numai o singură propozițiune) puse în partea de sus — mâna dreaptă — a rapoartelor.

Pe rapoarte să se aplice stampila oficială a școlii, purtând numirea nouă a județului și a comunei. Nu vom mai primi rapoarte fără stampilă sau cu aceasta defectuoasă.

II.

No. 6102—1930.

OBIECT: Materiaș didactic.

Invităm toate școlile lipsite de material didactic, să ne comunice până cel mult la 1 Dec. a. c. de ce obiecte au lipsă, pentru a putea interveni în chestiunea aceasta la Casa Școalelor în București.

Avizăm, că în depozitul Revizoratului avem și putem expedia la cerere următoarele: Harta României; Imnul Național; Registrul de intrare și ieșire; Legea învățământului primar al Statului; Regulamentul de aplicare a legii învăț. primar; Programă analitică.

III.

No. 6046—1930.

OBIECT: Corespondența cercurilor culturale.

În conformitate cu ordinul Dir. Min. Serv. Instr. No. 48075—1930 punem în vedere Dilor prezidenți ai cercurilor culturale, că toată corespondența să o trimită Revizoratului școlar respectiv. La Directorat să se facă cunoscut numai numele învățătorilor, cari lipsesc, pentru a lua măsurile convenite contra lor.

IV.

No. 5903—1930.

OBIECT: Programa cercurilor culturale.

Dnii prezidenți ai cercurilor culturale sunt invitați să ne comunice până la 1 Dec. a. c. școlile cari formează cercul, numele învățătorilor, numele secretarului, precum și programa stabilită pe anul școlar 1930—1931.

V.

No. 4341—1930.

OBIECT: Achitarea impozitului global.

Percepția fiscală No. 10 din Calata ne roagă, să punem în vedere dlor învățători din circumscripția sa, ca să achite urgent impozitul global pe întreg anul, deoarece unii au achitat acest impozit numai pe un $\frac{1}{4}$ an, iar alții nu au achitat nimic.

VI.

No. 4515—1930.

OBIECT: Depunerile permanente la Casa Corpului Didactic.

Conform art. 242 din Legea Casei Corpului Didactic, depunerile permanente pe tot timpul angajamentului vor fi de cel puțin 3% din salariul bugetar afară de chirie și spor familiar.

Revizor școlar, M. SASU

INFORMAȚIUNI

* *Salarele de pe Octombrie se așteaptă din zi în zi să fie achitate de către Administrația financiară. Domnii învățători să numai umble pe drumuri după salare, căci îi vom aviza noi în- dată ce le vom ridica.*

* D-lui revizor M. Sasu — neavând nici un concediu în acest an — i s'a acordat un concediu de odihnă dela 15—30 l. c. Va fi suplinut de către dl. A. Ilieș, subrevizor de cancelarie.

* Bugetul județului Cluj pe anul 1931 a fost statorit la suma de 48.000.000 Lei. *Din aceste 1.953.753 Lei s'au destinat pentru clădiri de școli primare din județ.*

* Consiliul județean din Cluj a numit în baza noiei legi administrative pe dl. Niculae Buta licențiat în litere ca *șeful serviciului învățământului* de pe lângă județul Cluj.

* Conform noilor prevederi bugetare, pentru județul Cluj s'au statorit 420 posturi de învățători și 8 posturi de conducătoare pentru școlile de copii mici.

* În urma unui ordin ministerial recent, subrevizorii școlari de control sunt obligați a lucra 6 zile pe lună în Biroul revizoratului școlar.

* Dnii învățători să se îngrijească ca din salarele de pe Octombrie să-și achite impozitul global, contrar vor întâmpina greutăți la ridicarea salarelor pe Noembrie.

* *Comitetele școlare din Alba și Cluj sunt rugate să ne achite abonamentul.*

POȘTA REDACȚIUNII. Tuturor colaboratorilor: Am primit articolele și se vor publica pe rând.

POȘTA ADMINISTRĂȚIUNII. Chităm următoarele abonamente: Gh. Diaconu, I. Tulbure, A. Mitrea, I. Chiuhan, Șt. Csörgi, Elis. Dézsi, D. Majtényi, C. Sima, L. Lazar, I. Szatmári, I. Királyhalmi, M. Băciu, B. Végh, R. Luca, I. Oprean, C. Pavel, I. Gherman, I. Vanța câte 30 Lei. O. Suceavă și M. Chirali câte 150 Lei. Comitetele școlare din Hida, Băgara, Vlaha câte 180 Lei.